

Temel Yaşam Becerileri Hakkında Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri: Bilgi, İhtiyaç ve Öncelikler*

Classroom Teachers' Views About Basic Life Skills: Knowledge, Needs, and Priorities

Gülsüm Yıldırım

Yazar Bilgileri

Gülsüm Yıldırım
Dr. Öğr. Üyesi, Hakkari
Üniversitesi, Temel Eğitim,
yildirimgulsum27@gmail.com

ÖZ

Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir ilde görev yapan sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerine ilişkin görüşlerinin incelendiği bu çalışmada; temel nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme ile Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir ilin merkezinde görev yapan 61 sınıf öğretmenine ulaşılmıştır. Açık uçlu sorulardan oluşan anket betimsel analiz yöntemlerinden frekans analizi ile analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre sınıf öğretmenlerinin bir kısmının daha önce yaşam becerileri kavramını duymadıkları; bir kısmının ise yaşam becerileri kavramını duyduğu ancak hayat bilgisi dersiyle ilişki kuramadıkları görülmektedir. Sınıf öğretmenleri yaşam becerileri kavramını tanımlarken genel olarak hayata devam etme ve kendi başına yaşama olarak açıklamıştır. Bununla birlikte sınıf öğretmenleri, Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir ilde; öğrencilere kazandırılması gereken becerilerin en çok kendini ifade etme ve iletişim becerileri olduğunu ifade etmişlerdir. Yaşam becerilerinin bağımsızlığı yaşamak ve sürdürmek için gerekli olduğunu belirterek bunların daha çok sosyal çevre-okul-aile üçgeninde kazanılabileceğini ifade etmişlerdir.

Makale Bilgileri

Anahtar Kelimeler
Eğitim
Sınıf Öğretmeni
Hayat Bilgisi
Temel Yaşam Becerileri

Keywords

Education
Classroom Teacher
Life Study
Basic Life Skills

Makale Geçmişi

Geliş: 15.05.2021
Düzeltilme: 30.07.2021
Kabul: 24.08.2021

ABSTRACT

In this study, the opinions of classroom teachers working in a province located in the Eastern Anatolian Region, regarding basic life skills have been examined. The basic qualitative research method has been used in the research, and 61 classroom teachers have been reached with the purposeful sampling method. Of the open-ended questions, the questionnaire has been analyzed descriptively. As a result of the analysis, some of the classroom teachers have not been heard life skills before; however, it has been observed that the hearing teachers have not been emphasized the life study lesson at all. Classroom teachers have attached the meanings of life skills; it has been generally defined as continuing life and living on its own. Classroom teachers emphasizing different skills have expressed the skills that should be gained to students in a city in the Eastern Anatolia Region as the most self-expression and communication skills. It has also been stated that life skills are mainly required for living and maintaining independence, and it has been stated that they can be acquired mainly in the social environment-school-family triangle.

*Bu çalışma, 23-27 Ekim 2019 tarihlerinde düzenlenen 2. Uluslararası Temel Eğitim Kongresi'nde sunulan sözlü bildiriden üretilmiştir.

Makale Türü

Araştırma

Önerilen Atıf

Yıldırım, G. (2021). Temel yaşam becerileri hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşleri: Bilgi, ihtiyaç ve öncelikler. *TEBD*, 19(2), 1199-1222. <https://doi.org/10.37217/tebd.937637>

Giriş

Bireyin yaşadığı çevreye uyum sağlamasına yardımcı olan eğitimin son yüzyılda daha da önem kazandığı söylenebilir. 1900'lü yıllardaki değişimlerle birlikte eğitim uluslararası alanda vurgulanmaya başlamıştır. 26 Eylül 1924'te kabul edilen Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi'nde (Birleşmiş Milletler [BM], 1924) fikren geri kalmış çocukların eğitilmesi gerektiğinden bahsedilirken, Birleşmiş Milletler tarafından 10 Aralık 1948'de ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 26'ncı maddesinde herkesin eğitim hakkına sahip olduğu, eğitimin zorunlu ve ücretsiz olduğu belirtilmiştir (Resmi Gazete, 1949). Ayrıca 20 Kasım 1959'da kabul edilen Çocuk Hakları Bildirgesi (United Nations [UN], 1959), 1966 Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (Resmi Gazete, 2003) ve 20 Kasım 1989'da kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde eğitim hakkı vurgulanmıştır (Resmi Gazete, 1995).

Uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin yanı sıra Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında eğitime önem verildiği görülmektedir. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 1924 yılında kabul edilmesiyle birlikte ilköğretim zorunlu ve ücretsiz olmuştur (Resmi Gazete, 1924). Bu durum sonrasında yapılan anayasal düzenlemelerle de devam etmektedir. Son anayasal düzenleme olan 1982 Anayasası'nın 42. maddesinde de eğitim hakkına işaret edilir (Resmi Gazete, 1982). Ancak eğitim hakkının hayata geçirilmesinin ötesinde son yıllarda "kaliteli eğitim" söz konusu olmuştur. 1990 yılında ilan edilen "Herkes İçin Dünya Eğitim Bildirgesi"nde insanlara okuryazarlık, temel bilgi ve yaşam becerileri kazandırılması gerektiği vurgulanmıştır (UNICEF [United Nations International Children's Emergency Fund], 1990). Daha sonra Dünya Eğitim Forumu'nda bireylere yaşam becerilerinin yanı sıra kaliteli eğitim ortamlarında okuryazarlık ve sayısal beceriler kazandırılması gerektiği belirtilmiştir (UNESCO [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization], 2000). Buna ek olarak UNESCO ve UNICEF (2013) tarafından desteklenen Herkes için Eğitim'in (Education For All) altı amacından üçünün; bireyin öğrenme ihtiyaçları, uygun öğrenme konuları ve yaşam becerileri olduğu söylenebilir. Özetle, bireylerin bir bütün olarak gelişiminin yanı sıra bireylerin okuryazarlık ve sayısal becerilerini içeren kaliteli eğitim ortamları ve "yaşam becerilerinin" önem kazandığı söylenebilir.

Dünya Sağlık Örgütü, yaşam becerilerini bireyin günlük zorluklarla başa çıkmasına ve ihtiyaçlarının karşılamasına yardımcı olan olumlu ve uyarlanabilir davranışları içeren beceriler olarak açıklamaktadır (DSÖ, 1997). Öte yandan; Vajargah, Abolghasemi ve Sabzian (2009) yaşam becerilerini, günlük hayatta mutlu ve başarılı olmaya dayalı ve olumlu davranışlar kazanmalarını sağlayan beceriler olarak ele alırlar. Hanbury ve Malti (2011, s. 8), yaşam becerilerini bireylerin sağlıklı, sorumlu ve üretken bireyler olarak büyümesi için günlük yaşam zorluklarıyla başa çıkmalarını sağlayan beceriler olarak tanımlar. Yaşam becerileri alanında herkes tarafından kabul edilen bir tanım

olmadığını belirten Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA, 2017, s. 9), bireyin bağımsız yaşaması için kişisel yetkinlik ve sosyal becerileri içerdiğini; bunun da bilmeyi, yapmayı, birlikte olmayı ve birlikte yaşamayı kapsadığını belirtmektedir. Nitekim bu durum hangi becerilerin yaşam becerisi olduğu konusunda tartışmaya neden olmaktadır.

Avrupa ülkelerinde yaşam becerilerinin kazanılmasıyla ilgili projeler yürüten Avrupa Yetişkin Eğitimi Derneği (EAEA, 2018); aritmetik becerileri, okuryazarlığı, ekonomiye dair becerileri, sağlık becerilerini, kişisel ve kişilerarası ilişkileri, vatandaşlık becerilerini, dijital ve çevresel becerileri yaşam becerileri kapsamında ele almaktadır. Aritmetik beceriler; sayısal bilgileri günlük hayatta tanımak ve kullanmak, matematik problemlerini çözmektir. Okuryazarlık becerisi; yazılı bir metin oluşturmak, metni anlamak ve yazılı bilgileri günlük hayatta kullanmaktır. Ekonomik beceriler; parayı yönetme ve kendi bütçesini etkili bir şekilde yönetmek için gerekli bilgileri kullanma yeteneğidir. Kişisel ve kişilerarası beceriler; öz yönetim, benlik saygısı ve empati, karar verme ve problem çözme, başkalarıyla saygılı bir şekilde iletişim kurma, çatışma çözme, işbirliği yapma ve farklılıklara saygı göstermedir. Vatandaşlık becerileri; demokrasinin pratikte nasıl işlediğini bilme, demokratik süreçlere nasıl katılacağını ve sosyal katılımın nasıl yapılacağını öğrenme, dini ve kültürel farklılıkları anlama ve saygı duymanın gerekliliği olarak söylenebilir. Dijital beceriler; bilgisayar destekli ve web tabanlı bir ortama uyum sağlama ve dijital araçları, medyayı ve kaynakları medya okuryazarı olarak kullanabilmek şeklinde tanımlanmaktadır. Çevresel beceriler; günlük eylemlerin çevre üzerindeki etkisini anlamak - gıda, enerji, geri dönüşüm, atık azaltma gibi gıda üretmek ve tüketmek – olarak açıklamaktadır. EAEA sürdürülebilir kalkınma kavramını; çevresel, sosyal ve ekonomik faktörleri nasıl birbirine bağladığını anlamak için bu yetkinliklerin kazanılması gerekliliğine vurgu yapmaktadır.

DSÖ (1997) sağlık becerileri programı kapsamında yaşam becerilerini; iletişim ve kişilerarası beceriler, karar verme ve eleştirel düşünme becerileri, başa çıkma ve öz yönetim becerileri olarak 3 başlık altında belirtmektedir. UNICEF ve Karayip Ülkeleri Topluluğu (CARICOM) tarafından desteklenen Sağlık ve Aile Hayatı Eğitimi Programı'nda yaratıcı düşünme ve girişimcilik becerilerinin yanı sıra DSÖ tarafından belirtilen beceriler yaşam becerileri olarak görülmektedir. Programlar arasındaki bu farklılıkların nedeninin eğitim programlarının kültürel ve sosyal durumlardan etkilenmesi olduğu söylenebilir. Nitekim bireylere yaşam becerileri kazandırmak için hazırlanan programlar; bağımsız bir konu bağlamında belirli beceriler kazanma, okulu ve çevreyi sosyal bağlamlar çerçevesinde bütünleştirme veya eğitim programına entegre etme şeklinde gerçekleştirilmektedir (UNICEF, 2007).

Türkiye'de yaşam becerileri kazandırma; 2004-2005 eğitim öğretim yılından itibaren Hayat Bilgisi Öğretim Programı kapsamında ele alınmıştır. Hayat bilgisi; gerçeklere dayalı olarak yaşamla iç

içe konuların ele alınıp öğrencilerin gözlem, inceleme ve iş yaptığı başka bir deyişle yaparak yaşayarak öğrendikleri ilkokul derslerinin belkemiğidir (Baymur, 1954, s. 20-21). Yine bir diğer tanım; çocuğa içinde yaşadığı toplumsal ve kültürel çevreyi inceleyerek çevre ve çevre sorunlarıyla ilgili doğru ve sağlam bilgiler elde etmesini sağlayan, iyi alışkanlıklar ve gerekli beceriler öğreten bir derstir (Binbaşıoğlu, 2003). Tanımlardan da anlaşılacağı üzere hayat bilgisinin, bireyin içinde yaşadığı çevre ve toplumu temele alıp yaparak-yaşayarak öğrenme yoluyla bilgi ve beceriler kazanmasını sağlayan bir toplu öğretim dersi olduğu söylenebilir.

İlk defa 1926 yılında uygulanan Hayat Bilgisi Öğretim Programı; 1936, 1948, 1968, 1998, 2005, 2009, 2015 ve 2018 yıllarında da yeniden düzenlenerek uygulanmıştır. Ancak 2004-2005 yılında dünyadaki değişimlere paralel olarak programda büyük bir değişiklik yapılmış ve yaşam becerileri programın çatısına yerleştirilmiştir. Bu kapsamda programın vizyonu şu şekilde açıklanmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005, s. 9):

“Öğrenmekten keyif alan, kendisiyle, toplumsal çevresiyle ve doğa ile barışık, kendini, milletini, vatanını ve doğayı tanıyan, koruyan ve geliştiren, gündelik yaşamda gereksinim duyulan temel bilgilere, yaşam becerilerine ve çağın gerektirdiği donanıma sahip, değişikliklere dinamik bir biçimde uyum sağlayabilecek kadar esnek, mutlu bireyler yetiştirmektir.”

Görüldüğü üzere programın vizyonunda da temel yaşam becerileri kazandırmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda bireylere toplam 42 yaşam becerisi kazandırılmak üzere program düzenlenmiştir. 2009 yılında programda kazanım sayısı azaltılmış; ancak yaşam becerileri değiştirilmemiştir. Ancak 2015'te Hayat Bilgisi Öğretim Programı değiştirilmiş ve 22 yaşam becerisine yer verilmiştir. Bununla birlikte son değişen 2018 programında da 2015 programındaki 22 beceriye “Kariyer Bilinci Geliştirme” becerisi eklenerek toplam 23 beceriye yer verilmiştir. Görüldüğü üzere son 15 yılda uygulanan hayat bilgisi öğretim programında temel yaşam becerilerine vurgu yapılırken, kazandırılması gereken becerilerin programlarla birlikte değiştiği söylenebilir.

Yaşam becerileri alanında yurt içinde yapılan çalışmalar incelendiğinde fen bilgisi öğretmenlerinin yaşam becerilerine dair görüşleri (Deveci ve Aydın, 2021; Karal, 2019); öğretmenlerin yaşam becerilerine dair görüşleri (Güleç, 2020); öğretmen adaylarının yaşam becerilerine dair görüşleri (Boysak, 2020; Kanyılmaz, 2018; Yıldırım, 2019) öğretim elemanlarının yaşam becerilerine dair görüşleri (Selçuk, 2019) ve ilkokul öğrencilerinin yaşam becerilerine dair görüşlerini (Özata-Yücel ve Kanyılmaz, 2018) inceleyen araştırmalar bulunmaktadır. Bununla birlikte hayat bilgisi öğretiminde yaşam becerilerine (Bastık, 2019; Yıldırım, 2020) dair araştırmalar da alanyazında yer almıştır. Yapılan araştırmalarda da yaşam becerilerinin önemine dikkat çekilmiştir.

Yaşam becerileri eğitimiyle ilgili yapılan çalışmalar ele alındığında da öğretmenin rolü göz ardı edilemez. Uluslararası alanda yaşam becerileri programlarının hazırlanmasında rol üstlenen UNICEF (2012, s. 6) programın girdilerini; materyal, öğretmen ve program olarak ele almaktadır.

Programın uygulanmasında ise eğitimsiz öğretmenleri risk faktörleri arasında açıklamaktadır. Yine Kenya’da ilkokullarda yaşam becerileri eğitiminde araştırma yapan King’ori (2011) programın etkili bir şekilde uygulanmasında iyi eğitilmiş öğretmenleri önemli bir unsur olarak görmektedir. Bu bağlamda hem eğitim programının hazırlanmasındaki bileşenlerden biri hem de programın uygulayıcısı olan sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerine yönelik görüşlerinin alınması, program hazırlayıcılara ve MEB’e dönütler vereceğinden önemli görülmektedir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin yaşam becerileri konusunda bilgi kazanmalarının onlara yaşam becerileri öğretiminde kullanabilecekleri yöntemler konusunda yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı; sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerine ilişkin bilgileri, öğrencilere kazandırılması gereken yaşam becerileri ve bu becerilerin kazandırılmasında önceliklerini belirlemektir. Bu kapsamda şu sorulara cevap aranmıştır:

- Sınıf öğretmenleri yaşam becerilerini nasıl tanımlamaktadır ve sınıf öğretmenlerinin yaşam becerilerinin önemine dair görüşleri nelerdir?
- Sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere kazandırılması gereken yaşam becerileri ve görev yaptıkları ilde öğrencilere kazandırılması gereken yaşam becerileri neler olmalıdır?
- Sınıf öğretmenlerine göre yaşam becerilerini kazandırma yöntemleri ve yaşam becerilerinin nerde kazandırıldığına dair görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerine ilişkin bilgileri, sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere kazandırılması gereken yaşam becerileri ve bu becerilerin kazandırılmasında önceliklerini ele alan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Temel nitel araştırma; insanların hayatı ve deneyimlerini nasıl kavradığını tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır. Ayrıca insanların yaşamlarını yorumlamalarıyla dünyayı nasıl inşa ettikleriyle ve deneyimlerine ne anlam kattıklarıyla ilgilenmektedir (Merriam, 2015, s. 22-23). Temel nitel araştırma; bütün disiplin ve uygulama alanlarında kullanılan bir desen olup, bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerini anlamlandırmasına ve yaşam becerilerini yorumlamasına imkân tanınmasından dolayı bu çalışmanın deseni olarak ele alınmıştır. Bu kapsamda Doğu Anadolu Bölgesi’nde yer alan bir ilde görev yapan sınıf öğretmenlerine açık uçlu anket formu uygulanmıştır. Açık uçlu soru formu; katılımcıların görüşlerini rahatlıkla ifade etmesi, verilecek cevaplar için herhangi bir öngörünün olmaması ve soruların olası herhangi bir yanıtının olmamasından dolayı kullanılmıştır (Metin, 2014, s. 166).

Çalışma Grubu

Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yoluyla seçilmiştir. Maksimum çeşitlilik örnekleme; küçük bir örneklem grubu oluştururken araştırma konusuyla ilgili bireylerin çeşitliliğini üst derecede yansıtmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 136). Bu kapsamda Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir il merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin; farklı sosyoekonomik statüye sahip ilkokulların farklı sınıf düzeylerinde görev yapmasının ve her sınıf düzeyi için deneyimin olmasının maksimum çeşitliliği sağlayacağı düşünülmektedir. Bir, iki, üç ve dördüncü sınıf öğretmenlerine anket uygulanmasının nedeni, sınıf öğretmenlerinin hem lisans öğretiminde hayat bilgisi öğretimi dersini almış olmaları hem de hayat bilgisi dersinin ilkokulun ilk 3 yılında uygulanması ve 4. sınıfta bu programın amacına ulaşma düzeyini öğrencilerin gözlemleme imkânına sahip olmasıdır. Okullara dağıtılan anketlere 61 sınıf öğretmeni cevap vermiş olup öğretmenlerle ilgili kişisel bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Anketi Cevaplayan Sınıf Öğretmenlerinin Kişisel Bilgileri

<i>Kişisel Bilgiler</i>	<i>f</i>	
Cinsiyet	Kadın	40
	Erkek	21
Mezun Olduğu Yıl	2000- 2009	6
	2010-2014	36
	2015-2017	19
Hizmet Süresi	1-3 yıl	27
	4-6	24
	7+	10
Görev Yaptığı Sınıf	1. Sınıf	12
	2. Sınıf	20
	3. Sınıf	15
	4. Sınıf	14
Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir ilinde bulunma süresi	1-3 yıl	35
	4-6 yıl	20
	7+ yıl	6

Sınıf öğretmenlerinin kişisel bilgilerini içeren Tablo 1'e göre, 40 kadın 21 erkek sınıf öğretmeni anketi doldürmüştür. Öğretmenlerin hepsi 2000 yılı sonrasında mezun olmuş ve büyük bir kısmı 2010 ve sonrasında mezun olmuştur. Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin lisans eğitim sürecinde 2005 Hayat Bilgisi Öğretim Programı ve yaşam becerilerine dair eğitim aldıkları söylenebilir. Ayrıca öğretmenlerin hepsinin en az bir yıllık deneyime sahip olduğu ve lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerine ilişkin bilgileri, sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere kazandırılması gereken yaşam becerileri ve bu becerilerin kazandırılmasında önceliklerini ele alan bu çalışmada, kişisel bilgi formu ve açık uçlu sorulardan oluşan anket uygulanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin kişisel bilgilerini incelemek amacıyla 7 sorudan oluşan kapalı uçlu soru formu

uygulanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerini nasıl tanımladıkları, yaşam becerilerinin neler olduğu, kazandırılması gereken becerilerin neler olduğu, hangi ortamlarda ve hangi öğrenme-öğretme süreçlerinde öğretilebileceğine dair soruları içeren açık uçlu anket formu kullanılmıştır. Form araştırmacı tarafından oluşturulmuş olup bir hayat bilgisi öğretimi uzmanı ve bir ölçme-değerlendirme uzmanının görüşlerine sunulmuştur. Alınan görüşlere göre form 8 soruluk açık uçlu form olarak düzenlenmiştir. Ankette yer alan sorular şöyledir:

1. Daha önce “Temel Yaşam Becerileri” kavramını duymuş muydunuz? (Lütfen cevabınızı işaretleyiniz; eğer cevabınız evet ise açıklama yazın, eğer cevabınız hayır ise diğer soruya geçiniz).
 - a. Hayır
 - b. Evet (Eğer cevabınız evet ise hangi ortamda duyduğunuzu lütfen belirtiniz.)
2. Sizce “Temel Yaşam Becerileri” nedir? Nasıl tanımlarsınız?
3. Sizin için önemli olan “Temel Yaşam Becerileri”ne örnekler verir misiniz?
4. Görev yaptığınız ili düşündüğünüzde sizce öğrencilere öncelikle kazandırılması gereken “Temel Yaşam Becerileri” nelerdir?
5. “Temel Yaşam Becerileri”ne sahip olmak önemli midir? Neden?
6. Sizce “Temel Yaşam Becerileri” nerede ve nasıl kazandırılır?
7. “Temel Yaşam Becerileri”nin okulda kazandırılması mümkün müdür? (Lütfen cevabınızı işaretleyiniz; eğer cevabınız evet ise açıklama yazınız eğer cevabınız hayır ise diğer soruya geçiniz.)
 - a. Evet
 - b. Hayır
8. Bu ankette yer almayan ancak belirtmek istediğiniz başka bir şey varsa yazar mısınız?

Hakkari Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 6612 sayısı ile gerekli etik kurul izni alınmıştır. Düzenlenen form sınıf öğretmenlerine İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün izni ile ilkokullarda araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin anketleri cevaplama yaklaşık 15 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizi; nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi ile yapılmıştır. Betimsel analiz; önceden belirlenen temalara göre verileri özetleme ve yorumlamaya dayanan yöntemdir. Araştırma verileri, araştırma soruları yoluyla ortaya konulan temalara göre düzenlenebileceği gibi veri toplama sürecinde kullanılan veri toplama aracının soruları veya boyutları dikkate alınarak da sunulabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 224). Bu çalışmada temalar, veri toplama aracında yer alan sorular yoluyla ortaya konmuştur. Betimsel verileri ortaya çıkarmak için frekans analizi yapılmıştır. Frekans analizi, birim ya da öğelerin sayısal, yüzdesel ve oransal olarak görülme sıklığını ortaya koymaktır (Bilgin, 2014, s. 18). Anket verileri toplandıktan sonra sınıf öğretmenlerinin

temel yaşam becerilerine yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla uygulanan açık uçlu sorulara verdiği cevaplar incelenmiştir. Katılımcıların her soru için verdikleri cevaplar analiz edildikten sonra aynı olan ve aynı anlamı taşıyan cevapların frekansı alınmıştır. Katılımcıların birden fazla verdiği cevaplar veya boş bıraktıkları sorular olduğundan frekans değerleri her soru için farklı değerlendirilmiştir.

Araştırmada güvenilirliği oluşturmak için ise Bilgin'in (2014, s. 16) kodlayıcı güvenilirliği olarak betimlediği; katılımcıların cevaplarından oluşan veriler, araştırmacı ve sınıf öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmış bir sınıf öğretmeni tarafından 4 ay arayla 2 defa analiz edilmiştir. Kodlama güvenilirliği için Miles ve Huberman (1994, s. 64) tarafından geliştirilen "kodlama güvenilirliği formülü" kullanılmıştır. Belirtilen güvenilirlik formülünde görüş birliğine varılan maddelerin tüm maddelere (görüş birliği + görüş ayrılığı) bölünmesi ile elde edilmektedir. İlk analiz sonucunda benzer kategoriler arasında %92 oranında benzerlik olduğu görülmüştür. Tema ve açıklamalara ulaşırken içeriği belirsiz kategoriler çalışmaya dâhil edilmemiştir. Araştırma verilerinin değerlendirme sürecinde geçerlilik ve güvenilirliği arttırmak amacıyla 4 ay sonra veriler yeniden analiz edilmiş ve oluşturulan tema ile açıklamalarının %95 oranında benzer olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmada geçerlilik ve güvenilirliği arttırmak amacıyla sınıf öğretmenlerinin görüşlerine de yer verilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin görüşleri ele alınırken öğretmenler SÖ olarak kodlanmıştır ve SÖ1, SÖ2 şeklinde ele alınmıştır.

Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerine ilişkin bilgileri, sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere kazandırılması gereken yaşam becerileri ve bu becerilerin kazandırılmasında önceliklerini ele alan bu araştırmada, 8 açık uçlu sorudan oluşan ankete verilen cevaplar incelenmiştir. Sınıf öğretmenlerine sorulan "temel yaşam becerileri" kavramını daha önce duyup duymadığı ile ilgili soruda 61 sınıf öğretmeninden 40'ı daha önce yaşam becerilerini duyduklarını belirtirken, 21 sınıf öğretmeni ise kavramı daha önce duymadıklarını belirtmiştir. Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerileri kavramını hangi kaynaktan duyduklarına ilişkin veriler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Temel Yaşam Becerileri Kavramıyla Karşılaştığı Kaynaklar

<i>Kaynak</i>	<i>f</i>
Üniversitede Eğitim Derslerinde	24
Öğrenme Güçlüğü ile İlgili Bir Seminerde	2
Eğitim Bilimleri Kitaplarında	1
Günlük Yaşamda	1
Kişisel Gelişim Kitaplarında	1
Sosyal Medya	1
Öğretim Programlarında	1
21. Yüzyıl Yetkinlikleri İçinde	1

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerini hangi kaynaktan duyduklarına dair verilerin gösterildiği Tablo 2'ye göre öğretmenlerden 24'ü temel yaşam becerilerini üniversitede eğitim

derslerinde duyduğunu açıklamaktadır. Ayrıca 2 sınıf öğretmeni yaşam becerileri kavramını, öğrenme güçlüğü ile ilgili seminerde duyduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte anketi dolduran sınıf öğretmenlerinin büyük kısmının 2000 yılından sonra mezun olmasına rağmen hiçbirinin Hayat Bilgisi Öğretim Programı'na vurgu yapmaması dikkat çekicidir. İlk olarak 2004-2005 Hayat Bilgisi Programı'nın vizyonunda yer alan temel yaşam becerileri 2009, 2015 ve 2018 Hayat Bilgisi Öğretim Programları'nın da vizyonunu oluşturmaktadır. Ayrıca programlar temel yaşam becerilerine göre düzenlenmiştir. Bu anket sorusuna sınıf öğretmenlerin cevabı şöyledir;

SÖ13: "Eğitim derslerinde karşılaştığımız ve öğrenci gelişim davranış değişikliklerinin aktarılmasında kullanılan bir kavramdır."

SÖ17: "Sınıf öğretmeni olarak üniversite derslerinin çoğu farklı adlar altında da olsa temel yaşam becerilerini içermektedir. Eğitim fakültesinde sıkça duyduğumuz bir kavramdır."

SÖ45: "Daha önce aldığım eğitimlerde ve çocuklarla okurken sıkça kullandığımız bir kavramdır. Çünkü amacımız çocuklara temel yaşam becerilerini kavratmaktır. Bir insanın yaşamı boyunca kendini korumak ve geliştirmek için bu becerilere ihtiyacı vardır."

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerileri kavramını nasıl tanımladıkları ile ilgili veriler

Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Sınıf Öğretmenlerine Göre Temel Yaşam Becerileri Kavramının Tanımı

<i>Tema</i>	<i>Tanımlar</i>	<i>f</i>
Hayatı Devam Ettirme	Hayatı devam ettirmek sahip olması gereken beceriler	17
	Hayatını kaliteli şekilde sürdürme	4
	Yaşamını rahat ve doğru şekilde idame ettirmek için gerekli beceriler	2
Hayatı Kolaylaştırma	Bağımsız ve kendi kendine yetebilmek	11
	Hayatı kolaylaştırmak ve güvenli hareket etme	4
	Yaşamda ihtiyaç duyulan beceriler	2
Toplumsallaşma	Yaşamdaki zorluklarla baş etmek	2
	Toplumda yer edinebilmek için gerekli becerileri	3
	Akademik gelişimin yanı sıra sosyal gelişim için gerekli beceriler	1
Gelişim Görevi	Beşikten mezara iyi vatandaş olmak için gerekli beceriler	1
	Gelişim sürecinde öğrenilmesi gereken beceriler	3
	Doğumdan itibaren edinmeye çalışılan beceriler	3

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerileri kavramına dair tanımlarının gösterildiği Tablo 3'e göre ulaşılan temalar hayatı devam ettirme, hayatı kolaylaştırma, toplumsallaşma ve gelişim görevi olarak açıklanmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin büyük bir kısmı temel yaşam becerilerini "hayatı devam ettirme" ve "bağımsız ve kendi kendine yetebilme" olarak açıklamıştır. Bununla birlikte "toplum içinde yaşamak", "gelişim görevlerini yerine getirmek" şeklinde temel yaşam becerilerini içeren tanımlar da yapılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin tanımlarından bazıları şöyledir:

SÖ18: "Kişinin yaşamını güzel, sorunsuz, yardımsız dolu dolu yaşayarak devam etmesi için öğrenmesi, yapması gereken becerilerin, davranışların tamamıdır."

SÖ24: "Bir çocuğun ya da bir insanın hayatını kaliteli şekilde sürdürmek için yapması gereken becerilerdir."

SÖ33: "İnsanın hayata daha fazla tutunabilmesi ve günlerini daha verimli geçirmesi için yapması gereken davranışlardır."

SÖ39: "Hayatın nasıl yaşanması, nasıl geliştireceği kısaca yaşamı boyunca hayatta kalmasını sağlayacak faaliyetleri öğrenmesidir."

SÖ41: "Hayatta kalabilmek ve yaşamı kaliteli şekilde sürdürmek için bazı durumlarda verdiğimiz tepkilerdir. Her yaşın kendine özgü becerileri vardır. Bir çocuğun kendini ifade etmesi acıktığında bunu söylemesi buna örnektir. Aynı zamanda bir yetişkinin zamanını ya da parasını nasıl kullanacağını bilmesi buna örnektir."

SÖ48: "Temel yaşam becerileri toplumda yer edinebilmek için gerekli olan yaşam becerileridir. Sosyal iletişimden tut arkadaş ve diğer çevredeki bireylerle etkileşim için gerekli tutum ve tavırların her biri."

SÖ54: "Hayatı idame ettirebilmek için erken yaşlardan itibaren kazanmamız ve beceri haline getirmemiz gereken davranışlardır. Tabi şu durumda var, her insan eşit fiziksel şartlara sahip olamıyor. Sadece temel yaşam becerisi sağlıklı bireylerde değil; bedenen zihnen de yetersiz bireyler özbakım becerileri kazandırmakta temel yaşam becerilerinin içine girer."

Sınıf öğretmenlerine göre temel yaşam becerileri; özbakım, kendini tanıma ve koruma, özyönetim, düşünme becerileri, iletişim, duygularla baş etme ve diğer olarak 8 kategori altında toplanan beceriler, frekansları ile birlikte Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Sınıf Öğretmenlerine Göre Temel Yaşam Becerileri

	<i>Beceriler</i>	<i>f</i>		<i>Beceriler</i>	<i>f</i>
<i>Özbakım</i>	Yeme-içme	27	<i>Özyönetim</i>	Zaman yönetimi	16
	Tuvalet eğitimi	20		Sorumluluk	14
	Temizlik	21		Para yönetimi	10
	Kişisel bakım	16		Hayır diyebilme	7
	Yemek yapma	9		Plan yapma	6
	Ortalığı toplama	8		Öğrenmeyi öğrenme	2
	Bıçak gibi kesici aletleri kullanma	5		Uyum sağlama	3
	Küçük tamir işleri yapabilme	3		Empati kurma	2
	Ayakkabı bağlama	2		Farklılıklara saygı	2
	Özerk giyinebilme	2		Bilgiyi sorgulama	1
	Ev işleri becerisi	2		Bilgiyi uygulama	1
	Çatal kaşık kullanma	2		Kurallara uyma	1
	Çamaşır yıkama	2		Yönergeleri uygulama	1
	Bulaşık yıkama	1		İş birliği	1
	Kendi çantasını hazırlayabilme	1		Oyun oynama	1
<i>Kendini Tanıma ve Koruma</i>	Kendini koruma	11	<i>Düşünme Becerileri</i>	İlkyardım becerisi	3
	Özerklik	6		Karar verme	8
	Özgüven	4		Sorun çözme	8
	Kendini tanıma	4		Eleştirel düşünme	2
	Hobi edinme	2		Düşünme becerileri	2
	Öz-denetim	1		Yaratıcı düşünme	2
<i>İletişim</i>	Kendini geliştirme	1	<i>Değerler</i>	Girişimcilik	2
	İletişim kurma	23		Araştırma	2
	Kendini ifade etme	11		Temel değerlere sahip olma	4
	Konuşma	6		Doğayı tanıma	2
	Dinleme	5		Adil olma	1
	Dil öğrenme	4		Cesaret	1
	Yazma	1		Saygılı olma	1
	Etkili okuma	2		Aidiyet duygusuna	1
<i>Toplumsal Beceriler</i>	Kendini tanıma	1	<i>Duygularla Baş etme</i>	Şiddetin olumsuz olduğunu bilme	1
	Kibar ifadeler kullanma	2		Öfke kontrolü	3
	Haklarını bilme, koruma ve savunma	1		Stresle baş etme	1
	Toplumda aktif bir birey olma	1		Ruh sağlığını koruyabilme	1
	Toplumlara duyarlı olma	1			
	Toplumsal yararlılık	1			

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerinin yer aldığı Tablo 4 incelendiğinde belirtilen becerilerin özbakım, kendini tanıma ve koruma, iletişim, özyönetim, düşünme becerileri, duygularla baş etme, toplumsal beceriler ve değerler temaları altında toplandığı görülmektedir.

Sınıf öğretmenleri, temel yaşam becerilerinin neler olduğuna dair görüşlerinin yanı sıra “Görev yaptığınız ili düşündüğünüzde sizce öğrencilere öncelikle kazandırılması gereken ‘Temel Yaşam Becerileri’ nelerdir?” sorusuna dair görüşleri Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Doğu Anadolu Bölgesi’nde Yer Alan Bir İlde Öğrencilere Öncelikle Kazandırılması Gereken Temel Yaşam Becerileri

<i>Beceriler</i>	<i>f</i>	<i>Beceriler</i>	<i>f</i>
Kendini ifade etme	12	Sosyal aktivitelere katılma	1
İletişim	9	Kendi kimliğini oluşturma	1
Temizlik	8	Günlük rutin işlerini yapma	1
Kişisel bakım	7	Kendini yönetme	1
Kendini savunma	5	Kendini tanıma	1
Tuvalet eğitimi	3	Ayakkabı bağlama	1
Problem çözme	3	Marketten ihtiyaçlarını karşılama	1
Plan yapma	3	Fermuarını kapatabilme	1
Kendine güvenme	3	Doğru kalem kullanma	1
Kendi işlerini yapma	2	Karar verme	1
Özerk hareket etme	2	Kendi kendine okula gitme	1
Zaman yönetimi	3	Üretim	1
Okuduğunu anlama	2	Doğada yaşama	1
Empati kurma	2	Uyum sağlama	1
Hayır diyebilme	2	Dinleme	1
Temel değerlere sahip olma	2	Haklarını bilme ve koruma	1
Millet ve bayrağını sevme	1	Tutumlu olma	1
Sosyal beceriler	1	İsteklerini ifade etme	1
Kurallara uyma	1	Sevmeyi bilme	1

Sınıf öğretmenlerinin görev yaptıkları il bağlamında öncelikle kazandırılması gereken yaşam becerilerine dair görüşlerinin gösterildiği Tablo 5’e göre öğrencilerin bu il çerçevesinde en çok kendileri ifade etme, iletişim kurma, temizlik ve kişisel bakım becerilerine sahip olması gerektiği görülmektedir. Nitekim bu beceriler temel yaşam becerilerinin gösterildiği Tablo 4’te de sınıf öğretmenleri tarafından vurgulanmıştır. Yine bu becerilerin yanı sıra öğrencilerin gelişim görevi olarak ilkokuldan önce kazanması gereken ayakkabıları bağlama, fermuarını kapatabilme gibi becerilerin belirtildiği tespit edilmiştir. Yine anketin bahar döneminde uygulandığı düşünüldüğünde öğrencilerin eylül-ekim aylarında kazanması gereken kalem tutma becerisinin de belirtildiği görülmektedir. Öğretmenlerin büyük kısmı sadece becerileri yazarak görüş belirtirken; SÖ15 ilin koşullarını göz önüne alarak şu açıklamada bulunmuştur:

SÖ15: “Görev yaptığım şehirdeki sosyo-ekonomik yapı öğrenciler üzerinde pek çok yaşam becerisi doğrudan ya da dolaylı olarak etkiliyor. Örneğin, çocukların bireysel yönünü geliştirmek için gerekli ortam yok denecek kadar az. Ayrıca sorumluluk olması gereken projeye etkinliklerinin olmaması bu yönlerini olumsuz anlamda etkiler.”

Öğrencilere yaşam becerilerinin kazandırılması gerekliliğine yönelik olarak sınıf öğretmenlerinin görüşleri ise Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Sınıf Öğretmenlerine Göre Yaşam Becerileri Kazanmanın Önemi

<i>Temalar</i>	<i>Yaşam Becerileri Kazanmanın Önemi</i>	<i>f</i>
<i>Kaliteli Yaşam</i>	Özerk-bağımsız yaşamak	11
	Hayata devam etmek	10
	Hayata tutunan sağlam bir birey olmak	4
	Kaliteli bir şekilde yaşamak	3
	İyi hissetmek ve hayatın güzelliğini tanımak	2
	Mutlu ve sağlıklı bir yaşam için	1
<i>Toplumsallaşma</i>	Sosyal yaşam için	3
	Sorunları çözmek için	2
	İnsana saygıyı inşa etmek için	1
<i>Bireysel Gelişim</i>	Kendini gerçekleştirme için	2
	Birey olmak	2
	Kendine güvenen birey	1
	Fiziksel ve zihinsel gelişim için	1
	Hedeflerine ulaşmak için	1
	Bireyin doğru kararlar alabilmesi için	1

Sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere temel yaşam becerileri kazandırmanın öneminin gösterildiği Tablo 6'ya göre öğrencilerin kaliteli bir yaşam sürdürmesi, toplumsallaşma ve bireysel gelişim için yaşam becerilerinin kazanması gerekliliğine vurgu yapılmaktadır. Kaliteli bir yaşam içerisinde öğrencinin özerk-bağımsız yaşaması, hayatını devam ettirmesi en çok ifade edilen durum olmakla birlikte bireyin sosyal bir varlık olduğu ve sosyal bir yaşam için yaşam becerileri kazanması gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Ayrıca bireysel ihtiyaçlar çerçevesinde bireysel gelişim amacıyla da bireylerin temel yaşam becerilerine sahip olması sınıf öğretmenleri tarafından açıklanmaktadır. Sınıf öğretmenlerinden bazılarının bu konudaki görüşleri şöyledir:

SÖ6: "Yaşamın her alanında bireyler çeşitli sorunlarla karşılaşır. Sorunlarla baş etmek için bireyin temel yaşam becerisine sahip olması gerekir."

SÖ13: "Gerek hayatta gerekse eğitimde istediği noktaya gelmesi için temel yaşam becerisine sahip olması gerekir."

SÖ19: "Bir birey olarak sürekli insanlarla iç içedir. Kendini kabul ettirmesi için bu becerilere sahip olması gerekir."

SÖ33: "Hayatta var olmak ve daha mutlu kendisiyle barışık, özgüven sahibi ve girişimci bir kişilik için gerekli olduğunu düşünüyorum."

SÖ53: "Mutlu ve sağlıklı bir birey olarak yaşamımızı sürdürmemiz açısından temel yaşam becerilerine sahip olmak olaylar karşısında olağan tepkiler vermek insanlarla ve sosyal çevreyle doğru iletişim kanalı oluşturma için önemlidir. Bu da toplumu daha medeni ve yaşanabilir kılacaktır."

SÖ59: "Kendini gerçekleştirme adına bu temel becerilerin olması çok önemlidir. Bireyin subjektif düşünmesi kendince bir şeyler yapabilmesi ve toplumda 'ben varım' diyebilmesi adına gerçekten önemli beceriler bütünü bünyesinde barındırması gerekir."

SÖ60: "Hayatı boyu öğrenmeyle kendi ayaklarının üzerinde durması sağlamak okulun en temel görevidir. Temel yaşam becerilerini kazanmış olan birey hayata, kimseye bağımlı olmaz."

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerinin kazanıldığı ortamlar ile ilgili görüşleri Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerine Göre Temel Yaşam Becerilerinin Kazanıldığı Ortamlar

<i>Ortam</i>	<i>f</i>
Evde başlayıp okulda devam eder	21
Ev-okul-sosyal çevre	12
Önce aile	4
Önce aile, sonra dış ortam	4
Çevre-aile birey	1
İçsel olarak kazanma	1

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerinin kazanıldığı ortam konusundaki görüşlerinin gösterildiği Tablo 7'ye göre temel yaşam becerileri, genel olarak okul ve aileyle bağlantılı olarak açıklanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerinin eğitiminde kullanılacak stratejiler hakkındaki görüşleri Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerine Göre Temel Yaşam Becerileri Kazandırmak İçin Kullanılabilecek Yöntemler

<i>Nasıl Kazandırılabilir</i>	<i>f</i>
Hayattan örneklerle	3
Yaparak yaşayarak	2
Uygulama, modelleme	2
Görsel, işitsel ve teknoloji destekli	1
Gizil öğrenme	1

Sınıf öğretmenlerine göre yaşam becerilerini kazandırmada kullanılabilecek yöntemlerin gösterildiği Tablo 8'e göre öğrencilerin günlük hayatından örneklerin sunulduğu ve yaparak yaşayarak öğrenmenin kullanılması gerekliliği açıklanmıştır. Ayrıca uygulama ve modellemeler; görsel, işitsel ve teknoloji destekli öğretime de dikkat çeken öğretmenlerin yanı sıra temel yaşam becerilerinin gizil öğrenmeler yoluyla kazandırılması gerektiği de belirtilmektedir. Bununla birlikte sınıf öğretmenlerinin görüşleri şöyledir:

SÖ5: "İlk olarak ailede başlar. Arkadaş ortamı, aile ortamı iş hayatı okul hayatı ile kazanılır. Okul hayatı ile kazanılan beceriler daha kalıcıdır."

SÖ19: "Her yerde ve her durumda kazandırılabilir. Bunlar kazandırılırken sabırla ilgiyle ve şefkatle kazandırılmalıdır."

SÖ21: "Evde aile aracılığıyla günlük yaşam içerisinde entegre edilerek kazandırılır... Hayatımızın her anında kullanılır. Öncelikle ailede kazandırılır. Okul süresince devam ettirilir. Çocuğun etrafındaki yetişkinler çocuğa rol-model olarak becerileri kazandırılabilir."

SÖ29: "Önce yaşanan kültürel çevre, aile faktörleri etki eder. Bazen taklit edilmiş davranış olarak kazanılsa da insan kendini geliştirerek, okuyarak, araştırarak da bu becerileri kazanabilir ya da kazandığı becerileri geliştirebilir."

SÖ32: "Daha çok okulda verilmesi gereken becerilerdir. Okul, temel yaşam becerilerini çocuğa kazandırılması gerekir. Çünkü okulun en büyük amacı çocuğu hayata hazırlamaktır. Sadece okuma-yazma ve matematik derslerini vermek değildir."

SÖ37: "Bu beceriler ilk olarak ailede başlar, ardından okulda, çevrede, toplumda ve görsel işitsel teknolojik ürünler vasıtasıyla kazandırılır."

SÖ43: “Bu beceriler sadece okulda yani akademik başarı anlamında değil; hayatın her alanında etki edecek şekilde bir çerçeveye aşılması ve bireyin bunun farkında olması önemlidir. Hayat yaşamın kendisidir. Bundan dolayı bu konuda ailelerin kesinlikle eğitilmesi ve bilgilendirilmesi gerekir. Aile eğitimi demek çocuğun eğitimi demektir.”

Tartışma

Temel yaşam becerileri kavramı ilk defa 2004-2005 Hayat Bilgisi Öğretim Programı'nın vizyonunda yer almış olup, 2009, 2015 ve 2018 Hayat Bilgisi Öğretim Programları'nın kazanımlarının temel yaşam becerilerine uygun hazırlandığı belirtilmektedir. Bu kapsamda sınıf öğretmenlerine “temel yaşam becerileri” kavramını duyup duymadıklarına dair sorulan soruda, bu kavramın duyulduğu belirtilmiştir. Ancak temel yaşam becerilerini hayat bilgisi öğretim programı bağlamında ele alan sınıf öğretmeni tespit edilmemiştir. Nitekim öğretmenlerin mezun olduğu yıllar ele alındığında büyük bir kısmı (n = 54) 2010 ve sonrasında mezun olduğu görülmektedir. Bu bağlamda Hayat Bilgisi Öğretim Programı'nda sınıf öğretmenlerinin yaşam becerilerini açıklaması beklenmektedir. Ancak sınıf öğretmenlerinin üniversitede eğitim derslerine vurgu yapması hizmet öncesi eğitimle ilgili sorun olduğunu göstermektedir. Nitekim Yıldırım'ın (2019) yaptığı araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının temel yaşam becerileri kavramını daha önce duyma oranının düşük olduğu sonucu araştırma bulgularını desteklemektedir. Bununla birlikte sınıf öğretmenlerine bahar ve güz dönemlerinin ortasında ve sonunda hizmet içi eğitimler verilmektedir. Ancak Demir (2007) yaptığı araştırmada, 401 öğretmenden 264'ünün hayat bilgisi öğretimi ile ilgili bir hizmet içi kursa katılmadığını belirtmektedir. Ayrıca Altun ve Güler'in (2020) 38 öğretmenle görüşme yaptığı araştırmada, sınıf öğretmenlerinin hiçbirinin hayat bilgisi program hazırlama komisyonunda yer almadığı, 8 öğretmenin hizmet içi eğitim almadığı, 17 öğretmenin programı incelememediğini ve 16 öğretmenin ise programın yeterli tanıtılmadığını düşündüğü belirlenmiştir. Bu bağlamda sınıf öğretmenlerin programı incelememesi, yeterli hizmet öncesi veya hizmet içi eğitimini almamalarından dolayı hayat bilgisi öğretim programı bağlamında temel yaşam becerileri kavramını duymadıkları söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin ‘temel yaşam becerileri’ kavramını nasıl tanımladıkları konusundaki soruya; öğretmenlerin büyük bir kısmı “bireyin hayatını devam ettirmesi için sahip olması gereken beceriler” olarak tanımladığı ve bu tanımın Swann (1981) ile Curtis ve Warren'in (1974'ten aktaran Stacy, 1981) yaşam becerileri tanımına paralel olduğu söylenebilir. Ayrıca bağımsız ve kendi kendine yetebilme tanımının Hopson ve Scally (1981) ile Blum'un (1991) tanımına benzer olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin yaşam becerilerini “hayatını kaliteli şekilde sürdürmek” şeklindeki tanımı Gazda vd.'nin (2005, s. 1), “hayatı kolaylaştırmak ve güvenli hareket etmek” şeklindeki tanımı Rooth'un (1997, s. 6) ve “toplumda yer edinebilmek için gerekli beceriler” şeklindeki tanımı ise Blum (1991) ve Hamburg'un (1990) tanımına paraleldir. Temel yaşam becerilerinin “gelişim

sürecinde öğrenilmesi gereken beceriler” olarak tanımının gelişim görevlerine vurgu yapan Pathak (2009), Ginter (1999) ve Powell’ın (1995) tanımlarına benzer olduğu söylenebilir. “Yaşamını rahat ve doğru şekilde idame ettirmek için gerekli beceriler” tanımının, Javrh, Mozina ve Volcjak’ın (2017) gerçek yaşam durumlarında bireyin ihtiyaç duyduğu beceriler tanımına paralel olduğu görülmektedir. “Yaşamdaki zorluklarla baş etmek” tanımının da DSÖ (1997), Curtis ve Warren (1974’den aktaran Stacy, 1981) ile Hanbury ve Malti’nin (2011, s. 8) tanımları ile uyumlu olduğu söylenebilir. Ayrıca “akademik gelişimin yanı sıra sosyal gelişim için gerekli beceriler” tanımı UNFPA’nın (2017) tanımına paraleldir. Bu kapsamda öğretmenlerin yaşam becerilerine dair tanımları alanyazında da desteklenmektedir.

Sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere kazandırılması gereken temel yaşam becerileri; özbakım, kendini tanıma ve koruma, iletişim, özyönetim, düşünme becerileri, duygularla baş etme, toplumsal beceriler ve değerler temaları altında toplanmaktadır. Bununla birlikte 2004-2005 Hayat Bilgisi Öğretim Programı’nda temel yaşam becerileri; eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma, iletişim, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, Türkçeyi doğru etkili ve güzel kullanma, karar verme, kaynakları etkili kullanma, güvenlik ve korumayı sağlama, özyönetim, bilimin temel kavramlarını tanıma olarak açıklanmıştır (MEB, 2005). Yine 2015 Hayat Bilgisi Öğretim Programı’nda araştırma, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma, değişim ve sürekliliği algılama, dengeli beslenme, doğayı koruma, girişimcilik, gözlem, iletişim, iş birliği, karar verme, kaynakların kullanımı, kendini koruma, kendini tanıma, kişisel bakım, kurallara uyma, mekânı algılama, millî ve kültürel değerleri tanıma, öz yönetim, sağlığını koruma, sorun çözme, sosyal katılım, zaman yönetimi olarak açıklanmıştır (MEB, 2015). 2018 Hayat Bilgisi Öğretim Programı’na ise 2015 öğretim programındaki becerilerin yanı sıra “kariyer bilinci geliştirilmesi” eklenmiştir. Bu bağlamda sınıf öğretmenlerinin özbakım becerileri altında belirttiği kişisel bakım, temizlik, beslenme; özyönetim becerilerinden zaman yönetimi, sorumluluk, hayır diyebilme, öğrenmeyi öğrenme, empati kurma, farklılıklara saygı duyma, kurallara uyma, işbirliği; kendini tanıma ve koruma becerilerden kendini tanıma, kendini koruma becerileri; iletişim becerilerinden kendini ifade etme, iletişim kurma ve düşünme becerilerinin tamamı 2004-2005’den beri Hayat Bilgisi Öğretim Programı’nda belirtilen temel yaşam becerileri ile uyumludur. Bununla birlikte öğretmenlerin belirttiği duygularla baş etme becerileri Brooks (1984) ve DSÖ’nün (1997) belirttiği beceriler arasında yer almaktadır. Yine toplumsal beceriler, duygularla baş etme becerileri, iletişim kurma, düşünme becerileri, saygılı olma, farklılıklara saygı duyma, sorumluluk, plan yapma, zaman yönetimi becerileri İran’da öğretmen görüşleri çerçevesinde yaşam becerilerini inceleyen, Vajargah vd.’nin (2009) bulguları ile de örtüşmektedir. Ayrıca Yıldırım’ın (2020) ilkökul hayat bilgisi öğretiminde kazanılması gereken beceriler ile sınıf öğretmenlerinin belirttiği yaşam becerileri arasında paralellik bulunmaktadır. Bununla birlikte sınıf

öğretmenlerinin öz bakım becerileri bağlamında açıkladığı beceriler olan “bıçak gibi kesici aletleri kullanma, ayakkabı bağlama, özerk giyinebilme, çatal kaşık kullanma, çamaşır yıkama, bulaşık yıkama, kendi çantasını hazırlayabilme” becerilerinin hayat bilgisi öğretim programlarında yer almamaktadır.

Öğrencilerine temel yaşam becerilerini kazandırmanın önemine dair sınıf öğretmenlerin belirttiği görüşler ele alındığında kaliteli bir yaşam, toplumsallaşma ve bireysel gelişim için yaşam becerilerinin kazanması gerekliliğine vurgu yapıldığı görülmüştür. Bağımsız-özerk yaşamak için yaşam becerilerinin gerekli olduğuna dair önem DSÖ (1997) ve UNFPA'nın (2017) tanımında da vurgulanmaktadır. Yine yaşam becerilerinin hayatı devam ettirmek için gerekli olduğu EAEA (2018) ve Hamburg (1990) tarafından da belirtilmektedir. Ayrıca toplumsal yaşam için önemli olduğunu Hamburg (1990), Kaur ve Kaur (2017) ile Özmete (2011) de açıklamaktadır. Kaliteli bir şekilde yaşamak için önemli olması Gazda vd. (2005) yaşam becerileri tanımında da ele alınmaktadır. Yine yaşam becerilerinin bireyin sorunlarını çözmek için önemli olduğu DSÖ (1997) ve Özmete (2011) tarafından da belirtilmektedir. Bireyin doğru kararlar verebilmesi (Dange, 2016; Özmete, 2011) ve fiziksel ve zihinsel gelişiminin desteklenmesi için (DSÖ, 1997) önemli olduğu alanyazında açıklanmaktadır.

Sınıf öğretmenlerine göre temel yaşam becerileri okul-aile ve çevre işbirliği ile kazandırılabilir. Nitekim James (2010) ve McCollum (2014) temel yaşam becerileri kazandırılırken bireyin merkeze alınması gerektiğini açıklamakta ve bu becerilerin ekolojik gelişim kuramına dayandığını belirtmektedir. Ayrıca Mangrulkar, Whitman ve Posner (2001), Subasree ve Nair (2014) ve DSÖ (2003) yaşam becerileri eğitim programlarını bireyi ve sosyal çevreyi merkeze alan yaklaşımlara göre açıklamaktadır. Yine Yıldırım (2019) tarafından sınıf öğretmeni adaylarının temel yaşam becerileri görüşlerinin ele alındığı araştırmada; aile, sosyal çevre ve okulun vurgulandığı bulguları da sınıf öğretmenlerinin görüşlerini desteklemektedir.

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerini kazandırmak için günlük yaşamdan hareketle yaparak yaşayarak öğrenme ve öğrencinin etkin olduğu yöntemleri vurguladığı görülmektedir. DSÖ (1999) yaşam becerilerinin kazandırılmasında öğrencilerin aktif olduğu yöntemlerle birlikte deneyime dayalı, yaparak yaşayarak öğrenmeyi destekleyici sınıf ortamlarının oluşturulması gerektiğini açıklamaktadır. Bu durum EFA (2004) raporunda da açıklanmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Sınıf öğretmenlerinin temel yaşam becerilerine ilişkin bilgileri, sınıf öğretmenlerine göre öğrencilere kazandırılması gereken yaşam becerileri ve bu becerilerin kazandırılmasında önceliklerini ele alan bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin bir kısmı yaşam becerileri kavramını duysa da bazı sınıf öğretmenlerinin daha önce bu kavramı duymadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca temel yaşam

becerileri kavramını duyan sınıf öğretmenlerinin üniversite öğrenimi sırasında eğitim derslerine vurgu yaptığı görülmektedir. Ancak öğretmenlerin mezuniyet durumu ve deneyimleri göz önüne alındığında hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimde bu konuda eksiklikler olduğu söylenebilir. Ayrıca öğrencilere yaşam becerileri kazandırmadaki önemli bileşenlerden birisinin öğretmen olduğu düşünüldüğünde sınıf öğretmenlerinin bu konuda yeterli bilgiye sahip olmadığı görülmektedir. Sınıf öğretmenleri temel yaşam becerilerini hayatı devam ettirmek ve kendi kendine yaşamak olarak tanımlamaktadır. Yapılan tanımlarda akademik becerilerin dışında bireyin yaşamı ile ilgili vurgu yapılmaktadır. Yine yaşam becerileri için özbakım, özyönetim, duygularla baş etme, kendini tanıma ve koruma, iletişim, toplumsal beceriler, düşünme becerileri ve diğer olarak 8 farklı beceri alanları tanımlanmıştır. Tanımlanan bu becerilerin büyük kısmı alanyazın tarafından desteklenmekte olup hayat bilgisi programında yer alamayan becerilerin de belirtildiği görülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir ilde öğrencilere kazandırılması gereken beceriler genel olarak kendini ifade etme ve iletişim becerileri olarak belirtilmiştir. Ayrıca sınıf öğretmenleri ilkokul öğrencilerinin gelişim döneminde yapabileceği bazı becerilerinin yaşam becerileri kapsamında kazandırılması gerektiğini açıklamıştır. Bununla birlikte sınıf öğretmenleri öğrencilerin yaşam becerilerinin kazanmalarının bağımsız yaşama ve hayatı devam ettirmeyi destekleyeceğini ifade etmektedir. Ayrıca yaşam becerilerinin sosyal çevre-okul-aile üçgeni içinde kazandırılabilmesi belirtilmiştir. Bununla birlikte temel yaşam becerilerini kazandırmak için genel olarak günlük hayatın yansıtılması gereken aktif öğretim yöntemlerine vurgu yapıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara dayanarak, aşağıdaki önerilerde bulunabilir:

1. Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi bağlamında yaşam becerilerini belirtmemelerinden kaynaklı olarak Hayat Bilgisi Öğretim Programı'nı inceleyecekleri hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.
2. Sınıf öğretmenlerinin program geliştirme ve değerlendirme sürecine aktif katılımı sağlanmalıdır.
3. Yaşam becerilerinin yerel düzeyde değişebileceği göz önüne alındığında hayat bilgisi programının yerelleşmesi için gerekli önlemler alınabilir.
4. Hayat bilgisi öğretiminde temel yaşam becerileri ile ilgili farklı illerde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri ile ilgili araştırmalar yapılabilir.

Kaynaklar

Altun, T. & Güler, T. (2020). Sınıf öğretmenlerinin yenilenen hayat bilgisi programı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 54-78.

- Bastık, U. (2019). *Hayat bilgisi dersinde yaşam becerilerinin kazandırılmasına yönelik öğretmen görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Baymur, F. (1954). *Hayat bilgisi dersleri: yeni programa göre işlenmiş*. Ankara: İnkılap Yayınları.
- Bilgin, N. (2014). *Sosyal bilimlerde içerik analizi: Teknikler ve örnekler çalışmaları*. Ankara: Siyasal Yayınevi.
- Binbaşıoğlu, C. (2003). *Hayat bilgisi öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın ve Dağıtım.
- Birleşmiş Milletler. (1924). *Declaration of the rights of the child*. <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/01/CocukHaklarinaDairBildirge.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Blum, C. S. (1991). *Measurement of life skills*. (Doctoral Thesis). <https://www.proquest.com/> sayfasından erişilmiştir.
- Boysak, M. E. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin yaşam becerilerine ilişkin görüşlerinin çoklu değişkenler açısından incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Brooks, D. K. (1984). *A life-skills taxonomy: defining elements of effective functioning through the use of the Delphi technique*. (Doctoral Thesis). <https://www.proquest.com/> sayfasından erişilmiştir.
- Dange, J. K. (2016) Life skills: A research-based model. *University News*, 54(48), 67-73.
- Demir, S. (2007). *İlköğretim okulu hayat bilgisi dersi programının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi (Kayseri ili örneği)*. (Doktora Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Deveci, İ. & Aydın, M. (2021). Fen bilimleri öğretmenlerinin öğretim programında yer alan yaşam becerilerinin kazandırılmasına ilişkin görüşleri. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(1), 164-186.
- DSÖ. (1997). *Life skills education for children and adolescents in schools. Introduction and guidelines to facilitate the development and implementation of life skills programs*. Geneva, Switzerland: WHO.
- DSÖ. (1999). *Partners in life skills education- conclusions from a united nations inter-agency meeting*. Department of Mental Health Social Change and Mental Health Cluster WHO.
- DSÖ. (2003). *Skills for health: skills-based health education including life skills: an important component of a child-friendly / health-promoting school*. WHO: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42818> sayfasından erişilmiştir.
- EAEA. (2018). *Life skills for Europe: awareness raising & strategy toolkit*. <https://eaea.org/wp-content/uploads/2018/12/lifeskills-toolkit.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- EFA. (2004). *Report of the inter-agency working group on life skills in EFA*. Paris: UNESCO.
- Gazda, G. M., Balzer, F. J., Childers, W. C., Nealy, A. U., Phelps, R. E. & Walters, R. P. (2005). *Human relations development: a manual for educator*. USA: Pearson Education.
- Ginter, E. J. (1999). David K. Brooks' contribution to the developmentally based life skills approach. *Journal of Mental Health Counseling*, 21(3), 191-202.

- Güleç, V. K. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin yaşam becerileriyle eğitsel değerleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Afyonkarahisar ili örnekleme)*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Hamburg, B. A. (1990). *Life skills training: Preventive interventions for young adolescents*. New York: Carnegie Council on Adolescent Development.
- Hanbury, C. & Malti, T. (2011). *The Jacobs Foundation guideline on monitoring and evaluating life skills for youth development. Volume 1: The guidelines*. Zürich: Jacobs Foundation.
- Hopson, B. & Scally, M. (1981). *Life skills teaching*. London: McGraw Hill.
- James, O. (2010). *Awareness and application of life skills education in primary schools in post-conflict areas: a case of Kalaki county Kaberamaido district*. (Master's Thesis). <https://www.proquest.com/> sayfasından erişilmiştir.
- Javrh, P., Mozina, E. & Volcjak, D. (2017). *Life skills for europe: report on life skills approach in Europe*. <https://eaea.org/project/life-skills-for-europe-lse/?pid=10220> sayfasından erişilmiştir.
- Kanyılmaz, B. M. (2018). *Sınıf öğretmenlerinin fen bilimleri dersi öğretim programında yer alan yaşam becerilerinin öğrencilere kazandırılmasına yönelik yaklaşımlarının değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Karal, E. (2019). *Fen bilimleri öğretmenlerinin yaşam becerileri ve yaşam becerilerinin öğretim programındaki yerine ilişkin görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Kaur, N. & Kaur, N. (2017). Life skills education for human resource and sustainable development. *International Journal of Education and Management Studies*, 7(4), 558-560.
- King'ori, K. S. (2011). *Implementation of life skills education curriculum in public primary schools in Ruiru District, Kenya*. (Master's Thesis). <https://ir-library.ku.ac.ke/> sayfasından erişilmiştir.
- Mangrulkar, L., Whitman, C. V. & Posner, M. (2001). *Life skills approach to child and adolescent healthy human development*. Washington: Pan American Health Organization.
- Mccollum, S. B. (2014). *Youth life skills development for 21st century workforce preparedness*. (Master's Thesis). North Carolina State University, USA.
- Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. S. Turan). Ankara: Nobel.
- Metin, M. (2014). Nicel veri toplama araçları. M. Metin (Ed.). *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (s. 161-214). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. London: Sage Publishing.
- MEB. (2005). İlköğretim Hayat Bilgisi Öğretim Programı. Ankara: MEB.
- MEB. (2015). Hayat Bilgisi Öğretim Programları (İlkokul 1. 2. ve 3. Sınıflar). Ankara: MEB.

- MEB. (2018). Hayat Bilgisi Öğretim Programları (İlkokul 1. 2. ve 3. Sınıflar). Ankara: MEB.
- Özata-Yücel, E. & Kanyılmaz, B. M. (2018). Fen bilimleri dersi öğretim programında yer alan yaşam becerilerinin ilkökul öğrencilerine kazandırılmasına yönelik öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 6(3), 10-33.
- Özmete, E. (2011). Building life skills for empowerment of young people: A conceptual analysis. *Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar e-Dergisi*, 28, 1-10.
- Pathak, S. (2009). Integration of life skills in the pre-service teacher education: lessons from an experiment. *Researching wholistic education (monograph)* içinde (s. 53-62). Vadodara: CASE, The M.S. University of Baroda.
- Powell, M. F. (1995). A program for life skills training through interdisciplinary group processes. *Journal of Group Psychotherapy, Psychodrama, and Sociometry*, 38, 23-34.
- Resmi Gazete. (1924). *Teşkilât-I Esâsiyye Kanûnu*. Kanun No: 491. Ankara: Başbakanlık Yayınları.
- Resmi Gazete. (1949). *İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi*. Sayı: 7217. Ankara: Başbakanlık Yayınları.
- Resmi Gazete. (1982). *Türkiye Cumhuriyeti Anayasası*. Sayı: 17863 Ankara: Başbakanlık Yayınları.
- Resmi Gazete. (1995). *Çocuk Haklarına Dair Sözleşme*. Sayı: 22184. Ankara: Başbakanlık Yayınları.
- Resmi Gazete. (2003). *Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme*. Sayı: 25196. Ankara: Başbakanlık Yayınları.
- Rooth, E. (1997). *Introduction to life skills: Hands-on approaches to life skills education*. Hatfield: Via Afrika.
- Selçuk, A. M. (2019). *Öğretim elemanlarının yaşam becerileri hakkındaki görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Stacy, B. K. (1981). *Study of the utilization of selected life skills as indicated by family living graduates of Oklahoma secondary schools*. (Doctoral Thesis). <https://www.proquest.com/> sayfasından erişilmiştir.
- Subasree, R. & Nair, A. R. (2014). The life skills assessment scale: the construction and validation of a new comprehensive scale for measuring life skills. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 19(1), 50-58.
- Swann, R. (1981). Synergistic approach to life skills. *Vocational Guidance Quarterly*, 29(4), 350-354.
- UN. (1959). *Declaration of the Rights of the Child*. [https://www.ohchr.org/EN/Issues/Education/Training/Compilation/Pages/1DeclarationoftheRightsoftheChild\(1959\).aspx](https://www.ohchr.org/EN/Issues/Education/Training/Compilation/Pages/1DeclarationoftheRightsoftheChild(1959).aspx) sayfasından erişilmiştir.
- UNESCO. (2000). *The Dakar framework for action: Education for all: Meeting our collective commitments*. Dakar Senegal: UNESCO Publishing.

- UNESCO & UNICEF. (2013). *Asia-Pacific End of Decade Note on Education for All: Goal 3-Life Skills and Lifelong Learning*. Bangkok: UNESCO Publishing.
- UNFPA. (2017). *Boys on the move: A trainer's handbook for implementation of a life skills programme for unaccompanied male adolescents*. Athens and Geneva: UNFPA Publishing.
- UNICEF. (1990). *Herkes için eğitim dünya beyannamesi ve temel öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması için hareket çerçevesi*. Türkiye: UNICEF Yayınları.
- UNICEF. (2007). *Stocktaking of life skills-based education: Occasional Paper*. New York: UNICEF.
- UNICEF. (2012). *Global evaluation of life skills education programmes: evaluation report*. New York: United Nations Children's Fund.
- Vajargah, K. F., Abolghasemi, M. & Sabzian, F. (2009). The place of life skills education in Iranian primary school curricula. *World Applied Science Journal*, 7(4), 432-439.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, G. (2019). The views of pre-service primary school teachers regarding the concept of "basic life skills" of life science course. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 14(3), 64-79.
- Yıldırım, G. (2020). *İlkokul düzeyinde öğrencilere kazandırılması gerekli temel yaşam becerilerinin hayat bilgisi dersi bağlamında analizi*. (Doktora Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Extended Summary

It is seen that the life studies program implemented in the last 15 years emphasized basic life skills, but it can be said that the skills that need to be gained constantly change. However, it was stated that in the 2004-2005 program change, international organizations such as UNESCO, UNICEF, and various country programs were discussed (MoNE, 2005) while it is stated that there are national and international examinations in the 2018 program. It was also stated that teachers' opinions were received. Indeed, the role of the teacher in life skills education cannot be denied. UNICEF (2012, p. 6), which plays an important role in the preparation of life skills programs, handles the program's inputs as materials, teachers, and programs. It states that one of the risk factors is the uneducated teachers as the output. King'ori (2011), who also conducted research on life skills education in elementary schools in Kenya, sees a well-educated teacher as an important factor in the effective implementation of the program. In this context, this research was needed because both the teachers who are one of the components of the education program and their views on basic life skills as the program's practitioner are important.

Basic qualitative research design, one of the qualitative research methods, was used in this research, which deals with the knowledge of classroom teachers about basic life skills, the skills that should be gained to students, and their priorities in gaining these skills. Basic qualitative research; it is

used to describe how people perceive life and experiences. He is also interested in how people interpret their lives, how they build the world, and what meaning they add to their experiences (Merriam, 2015, pp. 22-23). The participants of the research, where the opinions of the classroom teachers about basic life skills were examined, were selected through maximum diversity sampling from purposeful sampling methods. Maximum diversity sampling aims to reflect the diversity of individuals related to creating a small sample group and research subject to a high degree (Yıldırım and Şimşek, 2013, p. 136). In this context, it was taken into consideration that classroom teachers work in primary schools with different socioeconomic statuses in a province located in the eastern Anatolian region and have different grade levels and experience. The reason for applying the questionnaire to 1- 4 grade levels' classroom teachers is that classroom teachers both have taken life study teaching lessons in undergraduate education and the application of life study lesson in the first 3 years of primary school and they have the opportunity to observe the level of achievement of the program goal in the 4th grade through students. The survey was carried out in March-April of the 2018-2019 academic year.

For the purpose of examining the opinions of classroom teachers about basic life skills, a questionnaire consisting of personal information form and open-ended questions was applied in the study. In order to examine the socio-demographic information of the classroom teachers in the personal information form, a closed-ended question form created from 7 questions was applied by the researcher. The analysis of the research data was made with the descriptive analysis method, which is one of the qualitative data analysis methods. Descriptive analysis; method based on summarizing and interpreting data according to pre-determined themes. Research data can be arranged according to the themes put forward through research questions or can be presented by considering the questions or dimensions of the data collection tool used in the data collection process (Yıldırım and Şimşek, 2013, p. 224). In this study, the themes are presented through the questions in the data collection tool. Frequency analysis was performed to reveal the descriptive data. Frequency analysis is to reveal the frequency of occurrence of units or items in numerical, percentage, and proportion (Bilgin, 2014, p. 18).

In this study, where the opinions of classroom teachers about basic life skills in life study teaching were examined, some of the classroom teachers stated that they did not hear the concept before. In addition, teachers who have heard the concept explain that they are generally in university and educational sciences. However, given the graduation status and experience of teachers, it can be said that there are deficiencies in this regard in pre-service and in-service training. However, considering that the most important factor in students' acquiring life skills is the teacher, it can be said that the classroom teachers are lacking. The meanings that classroom teachers attribute to the concept

of life skills are generally defined as continuing life and living on their own. In the definitions made, it is emphasized that apart from academic skills, there are skills related to the life of the individual. Again, eight different skill areas are defined for life skills; self-care, self-management, coping with emotions, self-knowledge and protection, communication, social skills, thinking skills, and others. Most of these defined skills are supported by the literature, and it is observed that the skills not included in the life studies program are also indicated. The skills that students should acquire in a province located in the eastern Anatolian region were generally expressed as self-expression and communication skills. In addition, some of the skills that students should be able to do during the development period are aimed to be acquired by classroom teachers within the scope of life skills. Classroom teachers state that life skills are mostly required to live independently and to sustain life, and it is stated that they can be acquired mostly in the social environment-school-family triangle. In addition to this, it is seen that in order to gain basic life skills, active teaching methods, which reflect daily life, are generally emphasized. Based on these results, the following recommendations can be made:

1. The course should be taught in a way that ensures the pre-service teachers to review the program regarding the life studies curriculum, which is a lesson of the undergraduate teacher education curriculum.
2. An in-service seminar on life study teaching program and life skills should be organized for classroom teachers.
3. Active participatory environments should be prepared for the program development and evaluation process of classroom teachers.
4. Given that life skills can change at the local level, the life studies program should be reorganized.
5. In life study teaching, researches can be conducted on the opinions of classroom teachers working in different provinces related to life skills.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde sadece tek bir araştırmacı yer almıştır.

Destek ve Teřekkür Beyanı

Bu araştırmada herhangi bir kurum, kuruluş ya da kişiden destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmacının araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, Hakkari Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 29 Nisan 2021 tarih ve 6612 sayılı onayı ile yürütülmüştür.